

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВЕБ-СТОРИНОК У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Предметом статті є використання автентичних Веб-сторінок при вивченні курсів «Іноземна мова за професійним спрямуванням», зокрема курсу «Англійська мова» для спеціальності «Охорона праці». Розглянуто автентичні сайти, що відповідають спеціальності «Охорона праці». Виокремлено аспекти, які допомагають оцінити відповідність джерела інформації. Подано приклад завдання, яке ґрунтується на індивідуальному опрацюванні курсантами і студентами Веб-сторінок. Розглянуто можливість студента самостійно оцінити успішність виконання навчального проекту.

Ключові слова: автентична Веб-сторінка, навчальний проект, англійська мова за професійним спрямуванням.

Діапазон можливостей застосування комп'ютерних технологій у вивченні іноземних мов значно розширився у 1990-х роках, коли поширення інформації через Веб-сторінки стало загальноприйнятною практикою. Сьогодні застосування ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) стає невід'ємним елементом навчального процесу [1; 2; 3]. Використання комп'ютера в повсякденному житті і професійній діяльності також невпинно зростає, тому курсантів і студентів необхідно залучати до освоєння комп'ютера не лише як багатофункціонального пристрою з широким спектром можливостей, але і як посібника у вивченні іноземної мови.

Предметом дослідження цієї статті є способи використання автентичних Веб-сторінок під час вивчення курсів «Іноземна мова за професійним спрямуванням», зокрема курсу «Англійська мова» для спеціальності «Охорона праці». Викладач, залучений до таких курсів, обирає методи навчання відповідно до мети курсу, рівня мовних навиків курсантів і студентів, а також змістового (тематичного) наповнення курсу. На нашу думку, важливим завданням викладача є напрацювати і удосконалити корпус вправ, які б оптимізували роботу курсантів і студентів з автентичними Веб-сторінками.

Мета статті – розглянути можливості використання автентичних електронних джерел інформації для вдосконалення мовних та професійних навичок курсантів і студентів, які опановують спеціальність «Охорона праці».

Веб-сторінки поділяються на автентичні (створені для всіх користувачів Інтернету) та спеціальні (створені самими викладачами іноземної мови або для їхніх професійних потреб). Позаяк майбутня професійна діяльність вимагає знань та компетентності курсантів і студентів у конкретній сфері, автентичні Веб-сторінки – це джерело підвищення професійної кваліфікації та можливість вдосконалення мовних навиків.

Вважаємо, що використовувати автентичні Веб-сторінки під час опанування курсу «Англійська мова» для спеціальності «Охорона праці» доцільно курсантам і студентам, які володіють англійською мовою на середньому рівні (Intermediate level) та вище. Для курсантів і студентів середнього рівня мовних навиків варто використовувати Веб-сторінки, що містять: а) чітко викладений матеріал, б) екстралінгвістичні дані, які можна легко інтерпретувати (таблиці, графіки тощо). Водночас курсантів і студентів також варто орієнтувати і на Веб-сторінки, які публікують аналітичний матеріал (звіти, статті, дослідження тощо) для того, щоб за допомогою автентичних текстів, що інколи супроводжуються аудіо- і відеоматеріалами, підвищувати рівень володіння мовою.

Гевін Дадні (Gavin Dudeney) і Нікі Хокбі (Nicky Hockby), консультанти з дистанційного та on-line навчання у вищій школі, автори посібника «Як навчити англійської мови за допомогою технологій» дають низку методичних рекомендацій щодо застосування ІКТ, зокрема Веб-сторінок, під час вивчення англійської мови [2: 27-43]. Вони наголошують, що перед

використанням тої чи іншої Веб-сторінки викладач мусить заздалегідь перевірити її на відповідність до тематики заняття, а також до рівня мовних навиків курсантів і студентів. Не менш важливою є змістова та технічна відповідність Веб-сторінки.

Серед аспектів, які допомагають оцінити відповідність Веб-сторінки, можна виокремити такі: 1) точність у викладі матеріалу (Автор сторінки, його професійна кваліфікація), яку можна перевірити через перехресні посилання на Веб-сторінках подібної тематики; 2) новизна інформації (Чи не є інформація застарілою? Коли було останнє оновлення сторінки?); 3) зміст (Чи інформація є цікавою і мотивує курсанта чи студента повторно відвідати сайт?); 4) функціональність (Чи сайт працює без перешкод? Чи немає недіючих лінків? Чи дизайн сторінки є зручним і простим для орієнтування?).

Розглянуто такі автентичні Веб-сторінки англійською мовою, що відповідають спеціальності «Охорона праці»: <http://www.osha.gov> – Веб-сторінка Управління охороною праці США (the Occupational Safety and Health Administration (OSHA)), <http://www.ilo.org> – Веб-сторінка Міжнародної організації праці, спеціального відомства ООН (the International Labour Organization (ILO)), <http://www.ccohs.ca> – Веб-сторінка Канадського центру охорони праці (the Canadian Centre for Occupational Health and Safety (CCOHS)), <http://www.iosh.co.uk> – Веб-сторінка Інституту охорони праці Великобританії (the Institution of Occupational Safety and Health (IOSH)). На нашу думку, Веб-сторінки з наведеного переліку можна використовувати з навчальною метою, позаяк вони відповідають зазначеним вище критеріям.

Викладачі англійської мови звертають увагу на ефективність виконання навчальних проектів, під час підготовки яких використовується інформація з Веб-сторінок [4; 5; 6; 7]. Робота над навчальними проектами дає можливість викладачеві орієнтуватися як на окремого курсанта чи студента, так і на невеликі групи (з двох – чотирьох осіб). Навчальні проекти, під час виконання яких використовуються автентичні Веб-сторінки, розвивають навик вживання різних граматичних конструкцій та лексики, притаманних для дискурсу певної галузі, допомагають самоорганізації курсантів і студентів (виконання чітко сформульованого завдання упродовж конкретного періоду часу), дають змогу курсантам і студентам увійти в роль фахівців конкретної галузі, висловити власну точку зору, а також усвідомити власні успіхи та невдачі у вивченні мови.

За тривалістю виконання проекти можуть бути короткотривалими (пошук відповіді на поставлене запитання, який виконується в межах одного заняття) та довготривалими (розгнута відповідь у формі есе і презентації, на підготовку якої виділено конкретний період часу – від одного до декількох тижнів). Розглянемо довготривалі проекти, позаяк у них яскраво виявляється рівень володіння мовою, аналітичного мислення та професійної компетентності курсанта чи студента.

Мета проектів такого типу – вдосконалити навик читання, писання, усного мовлення, збагатити словниковий запас професійної лексики, розвивати аналітичні та творчі здібності курсантів і студентів, самостійне мислення, посилити інтерес та мотивацію до вивчення іноземної мови, виховувати культуру усного і письмового мовлення, навчити курсантів і студентів аналізувати виконану роботу і працювати над помилками.

Робота над курсантськими і студентськими навчальними проектами, в основі яких лежить опрацювання автентичної Веб-сторінки, полягає у виконанні письмового (написання есе) та усного (презентація проекту) завдань. Виконання завдань дає змогу оцінити мовні навик курсанта чи студента, а також його вміння інтерпретувати інформацію, пов'язану з професійною діяльністю.

На думку Г. Дадні та Н. Хокбі, «...чітко сформульоване завдання дає студентам змогу справлятися з автентичними Веб-сторінками, скеровуючи їхню роботу не лише з текстом, а й з формою викладу інформації та проблемами навігації, які також можуть впливати на навчальний процес» [2: 28]. Отже, пропонуючи курсантам і студентам перелік джерел інформації для роботи над проектом, викладач повинен також попередньо познайомити їх зі самими сторінками, пояснити мапу сайту, переходи та посилання, наявні на Веб-сторінці. Після

оглядового знайомства з автентичними Веб-сторінками перед курсантом чи студентом ставиться завдання і визначається термін його виконання.

Приклад завдання для виконання навчального проекту на основі автентичних Веб-сторінок.

Формулювання завдання українською мовою: Відвідайте вказані Веб-сторінки та опрацюйте інформацію щодо хімічно небезпечних чинників на робочому місці. Дізнайтесь про класифікацію хімічно небезпечних чинників, особистий захист та першу допомогу при ураженні. Напишіть есе на тему «Хімічна безпека на робочому місці» обсягом чотири друковані аркуші (шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5). Підготуйте усну презентацію на тему «Хімічна безпека на робочому місці». Тривалість виступу – до 10 хвилин. Термін виконання завдання – два тижні.

Формулювання завдання англійською мовою: Visit the following websites and study information about chemical hazards at workplace. Find out about chemical hazards classification, personal protection, and first aid. Write an essay entitled “Chemical Hazards at Workplace”. Essay must meet the requirements: four printed pages (font – Times New Roman, size – 14, spacing – 1,5). Prepare a speech entitled “Chemical Hazards at Workplace”. Time limit on presentation – no more than 10 minutes. Time limit on project work – two weeks.

Завдання такого плану сприяють індивідуалізації процесу навчання англійської мови, стимулюють студентів до наукової діяльності, розширюють їх інтелектуальний кругозір.

Позаяк застосування навчальних проектів на заняттях іноземної мови доволі нова й не надто поширена практика, важливо знати, наскільки сприйнятливою і продуктивною є ця методика для конкретної групи. Тому складовою оцінювання навчальних проектів є також самооцінка курсанта чи студента, його аналіз успішності власної праці. Після отримання результатів самооцінки викладач може змінювати завдання, моделювати роботу студентів над наступними проектами залежно від ситуації. Для зручності оцінювання пропонуємо таблицю, яка містить основні критерії самооцінки. Адаптовано за таблицею І. Г. Бекетт (Gulbahar H. Beckett) та Т. Слетер (Tammy Slater) [7: 111].

1.1.1.1. SELF-EVALUATION

Name _____

Project title _____

1.1.1.1.2.

Таблиця 1. Самооцінка студента

<i>Activity</i>	<i>Knowledge</i>	
Things I did	Things I learned	
I visited web site(s)	Language (e.g. vocabulary, expressions, grammar)	Content (new information about your topic)
	•	•
I looked for and found	•	•
	•	•
I looked for and didn't find	•	•
	•	•
I read	•	•
	•	•
I wrote	•	•
	•	•
I observed	Things I hoped to learn, but didn't (State reasons for not learning)	
	•	•
I created a visual about	•	•
	•	•

Заповнивши таблицю, курсант чи студент аналізує власну успішність під час виконання проекту, оцінює те, що він зробив (things I did) і те, чого навчився (things I learned). Таким чином, курсанти і студенти самостійно аналізують власний підхід до виконання навчального проекту, зіставляють свої дії з отриманим результатом. Окремо виділена графа для «сподівань» студента (things I hoped to learn, but didn't). Ця графа дає змогу оцінити потенціал індивідуального мислення студента, його здатність передбачати ситуацію, планувати роботу у відповідній професійній сфері.

За допомогою таблиці самооцінки студента викладач має змогу оцінити власне проект (наявність мовностилістичних помилок), а також результативність виконання проекту в межах групи (наскільки студенти розуміють мету подібних завдань).

Таким чином, автентичні Веб-сторінки – це засіб навчання, який відповідає сучасним досягненням методики навчання іноземним мовам, його застосування у процесі навчання відкриває нові горизонти для підвищення мовних навиків та формування професійної компетентності студентів. Використання Веб-сторінок встановлює міждисциплінарні зв'язки, допомагає майбутнім професіоналам удосконалювати мовні навички, а також орієнтуватися у відповідній сфері діяльності. Підготовка навчальних проектів на основі автентичних Інтернет джерел зорієнтована на читання, письмо та усну розповідь. Виконуючи такі завдання студенти і курсанти, які опановують спеціальність «Охорона праці», збагачують словниковий запас професійної лексики (на розглянутих вище автентичних Веб-сторінках можна ознайомитися з інструкціями, буклетами, постановами, законами, що насичені термінами та мовностилістичними конструкціями типовими для текстів такого штибу), удосконалюють навички усного та письмово мовлення (як під час безпосередньої роботи над проектом, так і під час самооцінки та оцінки інших).

Список літератури:

1. **Allen J.** Primary ICT. Knowledge, Understanding and Practice // Jonathan Allen, John Potter, Jane Sharp, Keith Turvey. – Learning Matters, 2007. – 246 p.
2. **Dudenev G.** How to... Teach English with Technology // Gavin Dudenev, Nicky Hockby. – Pearson, Longman, 2007. – 192 p.
3. **Seymour D.** 700 Classroom Activities // David Seymour, Maria Popova. – Macmillan, 2005. – 156 p.
4. **Ahluwalia G.** Language learning with Internet-based projects: a student-centered approach for engineering students / Gurleen Ahluwalia, Deepak Aggarwal // ESP World. – Issue 1 (27). – Vol. 9, 2010. – Режим доступу до тексту: <http://www.esplworld.info>
5. **Brandl K.** Integrating Internet-based reading materials into the foreign language curriculum: from teacher- to student-centred approaches / Klaus Brandl // Language Learning & Technology. – September 2002. – Vol. 6. – № 3. – P. 87-107. – Режим доступу до тексту: <http://llt.msu.edu/vol6num3/brandl>
6. **Kavaliauskienė G.** Using ICT in English for specific purposes classroom / Galina Kavaliauskienė and Ligija Kaminskienė // ESP World. – Issue 1 (27). – Vol. 9, 2010. – Режим доступу до тексту: <http://www.esp-world.info>
7. **Beckett G. H.** The Project Framework: a tool for language, content, and skills integration / Gulbahar H. Beckett, Tammy Slater // ELT Journal. – Vol. 59/2. – April, 2005. – P. 108-116.

ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ АУТЕНТИЧНЫХ ВЕБ-СТРАНИЦ ВО ВРЕМЯ ПРЕПОДАВАНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА ДЛЯ СПЕЦИАЛЬНЫХ ЦЕЛЕЙ

Предмет исследования – использование аутентичных Веб-страниц при изучении курсов «Иностранный язык профессионального направления», а именно курса «Английский язык» для специальности «Охрана труда». Рассматриваются аутентичные Веб-страницы, которые соответствуют специальности «Охрана труда». Намечены в общих чертах аспекты помогающие оценить соответствие Веб-страниц. Подается пример задания, основанного на индивидуальной работе студентов с Веб-страницами. Рассматривается также возможность студента самостоятельно оценивать успешность своего выполнения учебного проекта.

Ключевые слова: аутентичная Веб-страница, учебный проект, английский язык для специальных целей.

Iryna Drobot

PECULIARITIES OF APPLYING AUTHENTIC WEB PAGES WHILE TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES

Applying authentic Web pages while teaching courses English for specific purposes, namely English for students specialising in occupational safety, constitutes subject of the study. Authentic Web pages which correspond to the topics of occupational safety are under consideration. Aspects which help evaluate the correspondence of a Web page are outlined in the article. An example of individual task designed for students work with Web pages is provided. Ability of students to self-asses the successfulness of their study projects is one of core issues.

Key words: authentic Web page, study project, English for specific purposes.

